

Vorstelijk herstel

Het luxe motorjacht *Piet Hein* dat in 1937 door het Nederlandse volk aan Prins Bernhard en Prinses Juliana werd geschonken, wordt grondig opgeknapt. Het schip krijgt onder andere een nieuw onderwaterschip en een opgefrist interieur. Nautique nam een kijkje op de werf.

TEKST ROBBERT-JAN METSELAAR FOTOGRAFIE KEES STUIP, STICHTING PIET HEIN

De witte romp van het voormalige Koninklijke Jacht *Piet Hein* is een opvallende verschijning in de scheepsbouwloods van de Gebroeders Kooiman in Zwijndrecht. Wat direct opvalt zijn de prachtige ranke lijnen van het 31 meter lange motorjacht. 'De wensen van prinses Juliana en Prins Bernhard gingen uit naar een motorjacht dat geschikt was voor de Nederlandse binnenwateren,' vertelt de voormalige onderzeebootcommandant Arne Wolters, die nu voorzitter is van de stichting Piet Hein. 'Met een breedte van 5,50 meter paste de *Piet Hein* in vrijwel elke Nederlandse sluis. Op 25 maart 1937 vond bij de Amsterdamse scheepswerf De Vriesch Lentsch de kiellegging plaats van het jacht dat als huwelijksgeschenk van het volk aan het prinselijk paar werd geschonken. Het jacht werd in een recordtempo gebouwd en binnen zes maanden na de kiellegging werd de *Piet Hein* overgedragen aan Juliana en Bernhard. Van 1937 tot 1940 is de *Piet Hein* intensief gebruikt. Vrijwel geen buitenlands staatshoofd verliet ons land zonder een tocht met de *Piet Hein* te hebben ge-

maakt. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het motorjacht geconfisqueerd door de Duitsers, die het tot 1945 als commandoschip voor de Luftwaffe gebruikte. Na de capitulatie werd het schip in slechte staat teruggevonden in Hamburg. Na een uitgebreide restauratie werd de *Piet Hein* twee jaar later weer in gebruik genomen door de Koninklijke familie. In die jaren is het jacht ook meerdere malen in de zomer verscheept naar de Middellandse Zee. In 1980 werd het beheer overgedragen aan de stichting Piet Hein, met als doel het schip een museale bestemming te geven. Het motorjacht bleef wel eigendom van de Koninklijke familie.'

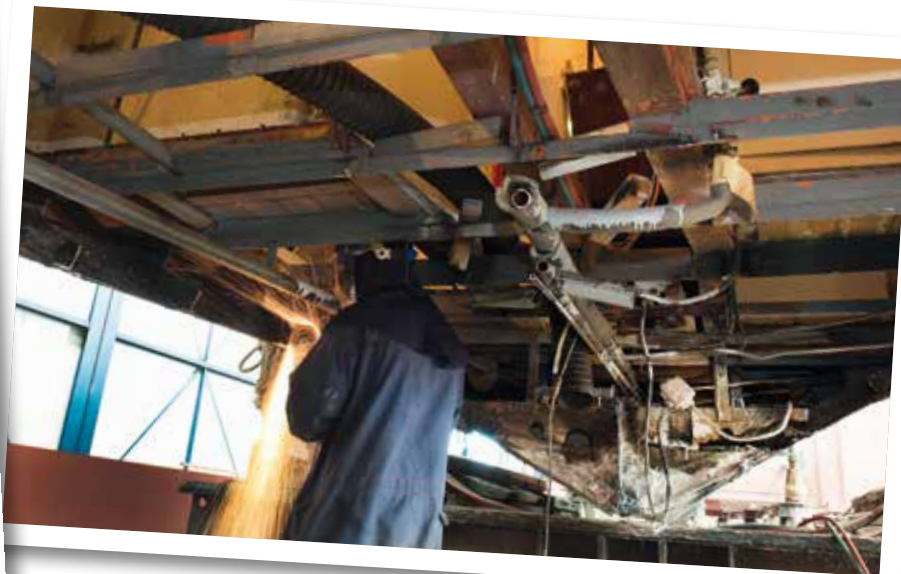
Na het overlijden van Juliana en Bernhard hebben de erven besloten het schip te schenken aan de stichting. Arne Wolters: 'De stichting is nu ook eigenaar van het schip. We hebben in totaal 30 vrijwilligers in dienst. Zij zorgen voor het varen en het onderhoud. Alleen op deze manier kunnen we dit varende erfgoed in de vaart houden. Onze hoofddoelstelling is om de *Piet Hein* zoveel mogelijk in originele staat te houden. Dat vergt een

hoop onderhoud, wat weer veel geld en inspanning kost. Voor een belangrijk deel wordt het in stand houden van het schip mogelijk gemaakt door de "Vrienden van de *Piet Hein*" en de "Sponsors". Zonder de ondersteuning van het bedrijfsleven, particulieren en diverse fondsen voor de huidige restauratie zoals het Prins Bernhard Cultuurfonds, zou het in de vaart houden van het jacht niet mogelijk zijn. De stichting heeft geen winstoogmerk en krijgt geen subsidie van de overheid.'

Via een steigertrap betreden we het dek van het schip. Het interieur is stijlvol, maar sober. De wanden zijn afgetimmerd met gepolitoerd perenhout. 'Het interieur is helemaal origineel. We hebben zelfs nog de authentieke groen gestoffeerde Rietveldfauteuils en het originele servies. Daar waar nodig gaan we dingen herstellen. Zo is deze grote lamp in het midden van de salon door een vrijwilliger aan de hand van oude foto's helemaal nagemaakt. En na de oplevering was de eigenaarshut voorzien van een tweepersoonsbed. Maar toen wij het beheer kregen overgedragen was

1948 - Op de Piet Hein

TECHSPECS *Piet Hein*

Loa:	31 m
Breedte:	5.50 m
Diepgang:	1.54 m
Doortvaarhoogte:	6.40 m
Gewicht:	138 t
Motoren:	2x DAF Dieselmotoren; Type DK 1160M van 210 PK
Hoofdgenerator:	Mitsubishi vier cilinder, type 4DQ, 20 KVA, 6-12-110 volt gelijkstroom en 220/380 volt wisselstroom
Brandstof:	3800l
Water:	3500l
Romp:	Staal, geheel geklonken
Ontwerp:	Technisch Bureau H.W. de Voogt, Haarlem
Bouwjaar:	1937
Werk:	De Vries Lentsch jr. - Amsterdam
Interieur:	Ir. S. van Ravesteyn/Koninklijke Nederlandse Meubelfabriek H.P. Mutters & Zn

de eigenaarshut door een tussenschot verdeeld in twee hutten en voorzien van stapelbedden. Wij gaan die hut, bij het terugplaatsen van het interieur, weer terugbrengen in de originele situatie van 1937. Onderdeks is nu de vloer eruit gesloopt. We zien de twee 210 pk sterke DAF DK 1160M-motoren staan. 'In het voorschip leefden de zeven vaste bemanningsleden, midscheeps sliep de Koninklijke familie en in het achterschip verbleven de gasten.'

Wanneer we even later samen met Arne Wolters rond het schip lopen, zien we hoe slecht het onderwaterschip is. 'Een eerste segment van het scheepsvlak is net verwijderd. Hoewel het schip sinds de bouw in 1937 verschillende tussentijdse opknappbeurten heeft gekregen, was de romp toch in zeer slechte staat. In de afgelopen decennia kampte het vaartuig met diverse inwendige lekkages. Hoewel deze lekkages inmiddels grotendeels zijn gestopt, hebben ze in de loop der jaren de scheepsconstructie ter plaatse ernstig

aangetast. Het lekkende water sijpelde via de romphuid achter de houten betimmering langs de bilge in. Roest had hier vrij spel. Om weer aan de wettelijke rompdikte van tenminste 44 mm te voldoen, werden in het verleden de slechte plekken voorzien van nieuwe platen staal. In 2012 was dat niet meer afdoende en hebben we besloten tot een grondige restauratie. Vanwege enkele tegenslagen was het jacht uiteindelijk begin 2013 gereed voor het vernieuwen van het onderwaterschip. Eind april is hij hier de helling opgegaan.'

De werf en de stichting pakken de restauratie meteen groot aan. 'Ongeveer de helft van het onderwaterschip wordt vervangen. Het onderwaterschip is ernstig aangetast, waarbij het merendeel van de bodemspanten in slechte conditie is. Hierdoor is ook de sterkte van het casco aangetast. De conclusie was dat voor het verlengen van de levensduur van de *Piet Hein*, met een horizon van 20-25 jaar, een omvangrijke restauratie noodzakelijk zou zijn. De overige rotte plekken worden gedubbeld, dat wil zeggen dat er tegen de slechte stukken nieuwe platen staal worden gelast. Daarna wordt alles gladgeschuurd, zodat de romp er weer mooi strak uitziet. Maar dat duurt nog wel even. We hebben niet echt een harde deadline, maar het streven is toch om uiterlijk eind september het jacht weer in de vaart te hebben. Dan is het interieur nog niet in zijn geheel teruggeplaatst. Dat zal gefaseerd verlopen tot naar verwachting medio 2015.' ■

www.piethein.nu